

Voorstel zienswijze raad

De raad voorstellen:

1. Een positieve zienswijze op Jaarstukken 2017 te geven met inbegrip van:
 - a. de incidentele nacalculatie 2017.
 - b. de doorwerking van de loonindexering 2017 alleen voor het jaar 2018 (in het indexpercentage 2019 is hier al rekening mee gehouden)
 - c. de voorgestelde resultaatbestemming (het negatief resultaat van € 213.000 in mindering te brengen op de algemene reserve en een aparte bestemmingsreserve te vormen voor Veilig Thuis waaraan een bedrag wordt onttrokken van € 6.000);
2. De volgende opmerkingen over de Jaarstukken 2017 te maken:
 - a. Een negatieve algemene reserve vinden wij onacceptabel. Daarom vragen wij aan de GGD HN maatregelen op korte termijn: voor 1 september 2018 verwachten wij een concreet plan van aanpak hoe de GGD HN tot een verbetering van de financiële positie komt en de bedrijfsvoering verbeterd (t.a.v. ziekteverzuim en Veilig Thuis).
 - b. Op basis van dit plan van aanpak wordt bekeken of wij (eenmalig) extra middelen beschikbaar stellen.
 - c. De belangrijkste oorzaak voor het negatieve resultaat van 2017 ligt in het te hoog inschatten van het aantal uitgevoerde inspecties kinderopvang. Welke maatregelen heeft de GGD genomen om herhaling te voorkomen?
 - d. De GGD wordt gevraagd om duidelijkheid te verschaffen waarom wordt afgeweken van de voorgeschreven nacalculatie looncompensatie van 0,3%.

Samenvatting (behaalde) doelstellingen

De GGD heeft bijna alle doelstellingen in 2017 gehaald, al zijn sommige met vertraging of gedeeltelijk gerealiseerd. Onder bevindingen gaat we hier per programma verder op in. De GGD ervaart dat een veranderende samenleving ook invloed heeft op de interne organisatie van de GGD en haar medewerkers. Dit is een punt van aandacht.

Enkele trends waarmee de GGD in 2017 te maken heeft gehad zijn de volgende:

- Door veranderde wetgeving ziet de GGD jongeren tot 18 jaar in plaats van tot 19 jaar. Hierdoor is het aantal jongeren onder de zorg van de GGD gedaald.
- Het aantal lijkschouwingen is gestegen en het aantal euthanasiegevallen is iets gedaald.
- het begrote aantal inspecties (kinderopvang) is niet gerealiseerd door te lage effectieve personeelsbezetting. Hierdoor zijn de opbrengsten te hoog ingeschat.

De opbrengsten voor de Publieke Gezondheid Asielzoekers over het 4e kwartaal is lager, vanwege afname van de instroom.

Samenvatting (behaalde) doelstellingen Medemblik

Naast alle GR taken die de GGD voor onze gemeente verzorgd vond extra inzet plaats: 2016 was een pilotjaar voor inzet van de jeugdverpleegkundige in de Wijkteams. In 2017 is dit voortgezet. Werkzaamheden zijn geoptimaliseerd en sluiten aan bij wat er van een wijkteamlid wordt verwacht. In 2017 heeft de GGD 11 trajecten 'videohometraining' aangeboden aan kinderen in onze gemeente. Daarnaast zijn trainingen en voorlichtingsactiviteiten verzorgd door de GGD op het gebied van preventie, opvoedondersteuning en sociale vaardigheden.

Bevindingen

Om de gezondheid en veiligheid van inwoners van Noord-Holland-Noord te bewaken, beschermen en bevorderen werkt de GGD met vier programma's:

- jeugd
- infectieziektebestrijding
- kwetsbare burger
- onderzoek, beleid & preventie

Jeugd

Uit de verantwoording blijkt dat:

- De JGZ-teams samenwerken met wijkteams en ketenpartners in het sociaal domein.
- De JGZ organiseerde bijeenkomsten voor ouders en jongeren met als doel versterking van sociale netwerken en eigen kracht.
- De JGZ is actief betrokken bij het terugdringen van het ziekteverzuim in vier pilots in Westfriesland.
- Het vervolgonderzoek van GGD HN en TNO naar de Samen Starten App is in 2017 deels uitgevoerd. Volgens oorspronkelijke planning is het onderzoek eind 2018 afgerond.

In het programma jeugd is het tekort over 2017 het grootst. Het negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door een herziening in de formatie en een hoog langdurig ziekteverzuim. De formatie is uitgebreid op basis van nieuwe inzichten en berekeningen aansluitend bij het Landelijk Professioneel kader en het Basispakket JGZ.

Infectieziektebestrijding

Uit de verantwoording blijkt dat:

- In 2017 is de GGD partners geworden in het zorgnetwerk i.o. Dit netwerk richt zich op de antibioticaresistentie.
- Een medewerker GGD wordt opgeleid tot Deskundige Infectieziekte preventie (DIP'er).
- Het aantal klanten reizigersadvies is gestegen naar 12.965 en Vaccinatieregister, een webbased softwarepakket voor reizigersadvies, is geïmplementeerd.
- GGD HN biedt seksuele hulpverlening. In 2017 hebben er 4.112 soa consulten plaats gevonden op de poli Seksuele gezondheid. In 22.4% van de consulten is een soa gevonden.
- De GGD'en in Noord-Holland Flevoland en Utrecht werken samen op het gebied van tuberculosebestrijding. Afspraken zijn vastgelegd.
- Voor een derde van de gemeenten voert de GGD toezicht op de kinderopvang uit. Voor de gemeenten in de regio Alkmaar voert de GGD toezicht op WMO uit.
- Het programma infectieziektebestrijding heeft een positief financieel resultaat van € 88.000 ten gevolge van extra opbrengsten.

Kwetsbare burger

Uit de verantwoording blijkt dat:

- De dienstverlening voor gemeenten in het kader van de Wet op de Lijkbezorging (de lijkschouw) wordt gecontinueerd. Het aantal lijkschouwingen is gestegen en het aantal euthanasiegevallen is iets gedaald.
- De samenwerking tussen betrokken GGD'en in het kader van de uitvoering van de medische arrestantenzorg en het forensisch medisch onderzoek voor de politie is stilgelegd.
- Met de nieuwe Politie-eenheid Noord-Holland is een jaarcontract afgesloten.
- De integratie van de administratie en coördinatie van de forensische geneeskunde van GGD HN en GGD Kennemerland is geïmplementeerd.
- In 2017 is een pilot voorbereid voor 24/7 bereikbaarheid van het team Vangnet & Advies in de regio Kop van Noord-Holland.
- Een startnotitie en een convenant zijn opgesteld voor de samenwerking rond meldingen verwarde personen en andere OGGZ-meldingen.

- De dienstverlening aan asielzoekers stond onder druk. Er was een afname van het aantal asielzoekers. Resultaten op speerpunt publieke gezondheid vergunninghouders worden niet genoemd.
- De maatschappelijke dienstverlening, op hygiëne- en gezondheidsgebied, vanuit het Prostitutiegezondheidscentrum Zevenhuizen sluit aan bij de gewijzigde APV Alkmaar.
- De samenwerking met ketenpartners en wijkteams is versterkt.

Veilig Thuis maakt geen onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling, maar is wel een onderdeel van GGD Hollands Noorden.

In 2017 kreeg Veilig Thuis te maken met structurele wachtlijstproblematiek. Op verschillende momenten zijn extra financiën beschikbaar gesteld. Met deze financiën zijn acties ingezet om de wachtlijsten op korte termijn onder controle te houden. De structurele bedrijfsvoering heeft te weinig aandacht gekregen. Buiten deze jaarstukken om werkt Veilig Thuis/ GGD aan een plan van aanpak voor verbetering van de bedrijfsvoering en het wegwerken van de wachtlijsten.

Onderzoek, beleid en preventie

Uit de verantwoording blijkt dat:

- Publicatie van de rapportages monitor kinderen, volwassenen en ouderen, actualisatie van de gemeentelijke gezondheidsprofielen en themaonderzoeken zijn allen gerealiseerd.
- De gegevensverzameling is verbreed naar andere sectoren. www.gezondnbn.nl
- Naast het beschikbaar stellen van cijfers, zijn adviezen op maat gegeven ten behoeve van gemeentelijk gezondheidsbeleid en de verbinding met veiligheid.
- Ten opzichte van 2016 zijn er in 2017 door PO en VO-scholen in Noord-Holland Noord 19 themacertificaten Gezonde School gehaald, o.a. dankzij GGD inzet. 25 basisscholen en 12 VO scholen hebben één of meer Gezonde School certificaten.
- Project eenzaamheid onder ouderen in Den Helder is in 2017 afgerond

Financiën

Rekeningresultaat:

De jaarstukken 2017 sluiten met een negatief resultaat van € 213.000,-. De GGD stelt voor om dit negatieve resultaat te dekken uit haar algemene reserve. Dit heeft de volgende consequenties:

Stand algemene reserve	€ 26.553,-
Onttrekking resultaat 2017	€ 213.000,- -
Stand algemene reserve na resultaatbestemming	€ 186.447,- - (Incl VT € 5.754,-)

De jaarstukken 2017 sluiten met een negatief rekeningresultaat van € 213.000. Het resultaat GGD bedraagt € 207.297 negatief en Veilig Thuis € 5.754 negatief. Via resultaat-bestemming wordt voorgesteld om het negatieve resultaat GGD in mindering te brengen op de algemene reserve. Deze bedraagt na de onttrekking € 180.744 negatief. Daarnaast wordt voorgesteld een aparte bestemmingsreserve Egalisatie exploitatie Veilig Thuis in te stellen en het negatieve resultaat € 5.754 hieraan te onttrekken zodat deze bestemmingsreserve € 5.754 negatief bedraagt. De jaarstukken 2017 zijn (evenals 2016) voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant voor getrouwheid en een oordeelonthouding voor rechtmatigheid. Deze oordeelonthouding wordt veroorzaakt onrechtmatigheden in het inkoopproces. Dit proces is in 2017 uitvoering door de GGD onderzocht, waarbij beheersmaatregelen zijn genomen om dit in de toekomst te voorkomen.

De voornaamste oorzaak voor het tekort is terug te vinden op het programma Jeugd en wordt met name veroorzaakt door een herziening in de formatie en een hoog langdurig ziekteverzuim. In de 2^e burap 2017 werd het AB hierover nog niet geïnformeerd. Daarnaast is de nacalculatie van de CAO stijging in de jaarcijfers verwerkt. Het negatief resultaat wordt ten laste gebracht van de Algemene reserve. Deze wordt daarmee negatief en is daarmee ontoereikend om de risico's (als die zich allemaal tegelijkertijd zouden voordoen) te kunnen dekken.

De GGD heeft de uitdaging om de negatieve reserve op te lossen. Dit vraagt een kritische beoordeling van de inkomsten en uitgaven in relatie tot het takenpakket van de GGD. In 2018 wordt

aan het Algemeen Bestuur een plan voorgelegd op welke wijze de negatieve reserve ingelopen zal worden.

Nacalculatie

De GGD heeft in de jaarcijfers de nacalculatie 2016 en 2017 verwerkt. Voor 2016 heeft het AB echter besloten de nacalculatie incidenteel toe te kennen. Daarom heeft de financiële klankbordgroep geadviseerd over de structurele verwerking een expliciet besluit van het AB te vragen.

Voor 2017 heeft de GGD de nacalculatie incidenteel in de jaarrekening verwerkt. Dit betekent voor Medemblik € 12.571,- aan extra kosten met een percentage van 2,4%.

In de brief aan de regiogemeente staat dat gemeenschappelijke regelingen een nacalculatie van 0,3% voor de loonindexatie in rekening mag brengen. De GGD brengt meer dan dit in rekening (0,6%). Een duidelijke toelichting waarom van de voorgeschreven nacalculatie wordt afgeweken ontbreekt.

Risico's

Algemene reserve

Als richtlijn voor de toegestane hoogte van de algemene reserve geldt een maximum van 2,5 % van het totaal aan lasten van de begroting GGD. Dit komt neer op een bedrag van € 856.000. De algemene reserve van de GGD zit met bedrag van € 180.744 negatief (na resultaatbestemming 2017) ruim onder dit bedrag. De bestemmingsreserve Veilig Thuis bedraagt dan € 5.754 negatief, waarmee het totale weerstandsvermogen uitkomt op € 186.000 negatief. In 2018 wordt aan het Algemeen Bestuur een plan voorgelegd op welke wijze de negatieve reserve ingelopen zal worden.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen (zie pagina 28 e.v. van de jaarstukken 2017) is aangegeven in hoeverre de in de begroting 2017 opgenomen risico's zich hebben voorgedaan. Het grootste effect vanuit dit risicoprofiel dat daadwerkelijk heeft geleid tot lasten betreft het opvangen van de daling van de bijdrage voor JGZ in verband met de afname van het aantal inwoners 0-19 binnen de begroting. Het weerstandsvermogen is na afboeking van het negatieve resultaat 2017 negatief zodat de risico's niet meer opgevangen kunnen worden. Bij een te laag weerstandsvermogen is de mogelijkheid dat een beroep wordt gedaan op de deelnemende gemeenten. In de begrotingen van de deelnemende gemeenten dient met het risicoprofiel van de GGD (alsmede van andere GR'en) rekening gehouden te worden.

Overige paragrafen

De overige in de jaarstukken 2017 opgenomen paragrafen (financiering, bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en verbonden partijen) geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.